

Sūrat adh-Dhāriyāt

(The Scatterers / The Winnowing Winds)

سورة الذاريات

Sūrah – 51
No of Ayat – 60

English Translation : *Ali Quli Qara'i*
Urdu Translation : *Allamma Zeeshan Haider Jawadi*
Hindi Translation : *Farrukh Khan & Ahmed*

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeeen of all those who have worked towards making this small work possible.

This is a ‘Meccan’ sūrah.

The surah that opens with the oath of the Divine One swearing by THE SCATTERING winds that stream far and wide bearing the rain clouds of His mercy. It takes its name from verse 1, which mentions the “scatterers” (*dhāriyāt*). The surah gives several signs of nature as proof of the Resurrection, among them the scattering winds. The disbelievers are reminded of the fate that befell previous rebellious generations and the Prophet is urged to carry on reminding.

In the commentary of *Majma’ul Bayan* it is narrated from the Holy Prophet (s.a.w.) that the reward for reciting this surah is ten times the number of moving winds or breezes.

Imam Ja’far as-Sadiq (a.s.) has said that recitation of this surah increases ones sustenance and makes it easy to earn.

Drinking water in which this surah was dissolved after being written acts as a remedy for back problems (e.g. backaches). If a pregnant woman wears a talisman of surah adh-Dhāriyāt, her pregnancy and delivery will be easy. Keeping this surah close to a dying person makes his death easy.

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.

اے اللہ! رحمت فرما محمد وآل(ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the Name of Allāh,
the All-beneficent, the All-merciful.

عظمیم اور دائمی رحمتوں والے خدا کے نام سے

अल्लाह के नाम से जो बड़ा कृपालु और अत्यन्त दयावान हैं।

bi-smi llāhi r-raḥmāni r-raḥīmi

وَالذَّارِيَاتِ ذَرْوَا ﴿١﴾

By the scattering [winds]that scatter [the clouds];

ان ہواؤں کی قسم جو بادلوں کو منتشر کرنے والی ہیں

गवाह है (हवाएँ) जो गर्द-गुबार उड़ाती फिरती है;

wa-dh-dhāriyāti dharwan

۲ ﴿ فَالْحَامِلَاتِ وَقُرَّاً ﴾

by the [rain] bearing [clouds]laden [with water];

بھر بادل کا بوجہ اٹھانے والی ہیں

فیر بُوڙا ٹھاتتی ہے;

fa-l-ḥāmilāti wiqrān

فَالْجَارِيَاتِ يُسْرًا

{ ۲ }

by [the ships] which move gently [on the sea];

پھر دھیرے دھیرے جلنے والی ہیں

फिर नरमी से चलती हैं;

fa-l-jāriyāti yusran

۴ فَالْمُقَسِّمَاتِ أَمْرًا

by [the angels] who dispense [livelihood] by [His] command:

پھر ایک امر کی تقسیم کرنے والی ہیں

फिर मामले को अलग-अलग करती है;

fa-l-muqassimāti 'amran

۵ ﴿ إِنَّمَا تُوعَدُونَ لَصَادِقٌ ۝

indeed what you are promised is true,

تم سے جس بات کا وعدہ کیا گیا ہے وہ سچی ہے

निश्चय ही तुमसे जिस चीज़ का वादा किया जाता है, वह सत्य है;

'innamā tū 'adūna la-ṣādiqun

وَإِنَّ الدِّينَ لَوَاقِعٌ ﴿٦﴾

and indeed the retribution will surely come to pass!

اور جزا و سزا بہر حال واقع ہونے والی ہے

और (کمر्मों का) بदला اवश्य سامने आकर रहेगा

wa-'inna d-dīna la-wāqi'u

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْجُبُكِ ۝ ۷

By the sky full of adornment [with stars],

اور مختلف راستوں والے آسمان کی قسم

गवाह है धारियोंवाला आकाश।

wa-s-samā'i dhāti l-ḥubuki

إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُّخْتَلِفٍ ﴿٨﴾

indeed you are of different opinions!

کہ تم لوگ مختلف باتوں میں پڑے ہوئے ہو

निश्चय ही तुम उस बात में पड़े हुए हो जिनमें कथन भिन्न-भिन्न है

'innakum la-fī qawlin mukhtalifin

يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ أُفِكَ ﴿٩﴾

**He is turned away from it who has been turned away
[from the truth].**

حق سے وہی گمراہ کیا جاسکتا ہے جو بہکایا جا چکا ہے

इसमें कोई सरफिरा ही विमुख होता है

yu'faku 'anhu man 'ufika

قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾

Perish the liars,

بیشک اٹکل پچو لگانے والے مارے جائیں گے

مارے جاۓ اٹکل داؤڈا نے والے;

qutila-l-kharrāšūna

الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾

who are heedless in a stupor!

جو اپنی غفلت میں بھولے پڑے ہوئے ہیں

जो ग़फ़लत में पड़े हुए हैं भूले हुए

alladhīna hum fī ghamratin sāhūna

يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾

They ask, ‘When will be the Day of Retribution?’

یہ پوچھتے ہیں کہ آخر قیامت کا دن کب آئے گا

پूछते हैं, "बदले का दिन कब आएगा?"

yas' alūna 'ayyāna yawmu d-dīni

يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ {١٣}

It is the day when they will be tormented in the Fire,

تو یہ وہی دن ہے جس دن انہیں جہنم کی آگ پر تپایا جائے گا

जिस दिन वे आग पर तपाए जाएँगे,

yawma hum 'alā n-nāri yuftanūna

ذُوقُوا فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾

[and will be told]: ‘Taste your torment. This is what you used to hasten.’

کہ اب اپنا عذاب چکھو اور یہی وہ عذاب ہے جس کی تم جلدی مجائے ہوئے تھے

"चखो मज़ा. अपने फ़ितने (उपद्रव) का! यहीं है जिसके लिए तुम जल्दी मचा रहे थे।"

dhūqū fitnatakum hādhā lladhī kuntum bihī tasta 'jilūna

إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾

Indeed the Godwary will be amid gardens and springs,

بیشک متqi افراد باغات اور چشمou کے درمیان ہوں گے

निश्चय ही डर रखनेवाले बाग़ों और स्रोतों में होंगे

'inna l-muttaqīna fī jannātin wa-'uyūnīn

آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ جَإِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ
 مُحْسِنِينَ ﴿١٦﴾

receiving what their Lord has given them, for they had been virtuous aforetime.

جو کچھ ان کا پروردگار عطا کرنے والا ہے اسے وصول کر رہے ہوں گے کہ یہ لوگ پہلے سے نیک کردار تھے

जो कुछ उनके रब ने उन्हें दिया, वे उसे ले रहे होंगे। निस्संदेह वे इससे पहले उत्तमकारों में से थे

'ākhidhīna mā 'ātāhum rabbuhum 'innahum kānū qabla dhālika muhsinīna

كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ {١٧}

They used to sleep a little during the night,

یہ رات کے وقت بہت کم سوتے تھے

रातों को थोड़ा ही सोते थे,

kānū qalīlan mina l-layli mā yahja 'ūna

وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ {١٨}

and at dawns they would plead for forgiveness,

اور سحر کے وقت اللہ کی بارگاہ میں استغفار کیا کرتے تھے

और وہی پ्रातः की घड़ियों में क्षमा की प्रार्थना करते थे

wa-bi-l-'asħāri hum yastaghfirūna

وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلْسَائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾

**and there was a share in their wealth for the beggar
and the deprived.**

اور ان کے اموال میں مانگنے والے اور نہ مانگنے والے محروم افراد کے لئے ایک حق تھا

और उनके मालों में माँगनेवाले और धनहीन का हक्क था

wa-fī 'amwālihim ḥaqqun li-s-sā'ili wa-l-maḥrūmi

وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ لِّلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾

In the earth are signs for those who have conviction,

اور زمین میں یقین کرنے والوں کے لئے بہت سی نشانیاں پائی جاتی ہیں

और धरती में विश्वास करनेवालों के लिए बहुत-सी निशानियाँ हैं,

wa-fī l-’arḍi ’āyātun li-l-mūqinīna

وَفِي أَنفُسِكُمْ جَأَلَّا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾

and in your souls [as well]. Will you not then perceive?

اور خود تمہارے اندر بھی - کیا تم نہیں دیکھ رہے ہو

और ,س्वयं तुम्हारे अपने आप में भी। तो क्या तुम देखते नहीं?

wa-fī 'anfusikum 'a-fa-lā tubṣirūna

وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾

And in the sky is your provision and what you are promised.

اور آسمان میں تمہارا رزق ہے اور جن باتوں کا تم سے وعدہ کیا گیا ہے سب کچھ موجود ہے

और آکا� مے ही तुम्हारी रोज़ी है और वह चीज़ भी जिसका तुमसे वादा किया जा रहा है

wa-fī s-samā' i rizqukum wa-mā tū 'adūna

فَوَرَبِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌ مِثْلَ مَا أَنْكُمْ تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾

By the Lord of the sky and the earth, it is indeed the truth, just as [it is a fact that] you speak.

آسمان و زمین کے مالک کی قسم یہ قرآن بالکل برق حق ہے جس طرح تم خود باتیں کر رہے ہو

अतः सौंगन्ध है आकाश और धरती के रब की। निश्चय ही वह सत्य बात है ऐसे ही जैसे तुम बोलते हो

fa-wa-rabbi s-samā'i wa-l-'arḍi 'innahū la-ḥaqqun mithla mā 'annakum tanṭiqūna

هَلْ أَتَكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ
الْمُكَرَّمِينَ {٢٤}

Did you receive the story of Abraham's honoured guests?

کیا تمہارے پاس ابراہیم علیہ السلام کے محترم مہمانوں کا ذکر پہنچا ہے

क्या इबराईम के प्रतिष्ठित अतिथियों का वृत्तान्त तुम तक पहँचा?

hal 'atāka ḥadīthu ḥayfi 'ibrāhīma l-mukramīna

إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ
 ﴿ ٢٥ ﴾ مُنْكَرُونَ

When they entered into his presence, they said,
 ‘Peace!’ ‘Peace!’ He answered, ‘[You are] an
 unfamiliar folk.’

جب وہ ان کے پاس وارد ہوئے اور سلام کیا تو ابراہیم علیہ السلام نے جواب سلام دیتے ہوئے کہا کہ تم
 تو انجانی قوم معلوم ہوتے ہو

जब वे उसके पास आए तो कहा, "सलाम है तुमपरा!" उसने भी कहा, "सलाम है आप लोगों पर
 भी!" (और जी मैं कहा) "ये तो अपरिचित लोग हैं।"

'idh dakhlu 'alayhi fa-qalū salāman qāla salāmun qawmūn munkarūna

فَرَاغَ إِلَيْ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ۝ ۲۶

Then he retired to his family and brought a fat [roasted] calf,

پھر اپنے گھر جا کر ایک موٹا تازہ بچھڑا تیار کر کے لے آئے

फिर वह चुपके से अपने घरवालों के पास गया और एक मोटा-ताज़ा बछड़ा (का भूना हुआ मांस) ले आया

fa-rāgha 'ilā 'ahlihī fa-jā'a bi-'ijlin samīnin

فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٢٧﴾

and put it near them. He said, 'Will you not eat?'

پھر ان کی طرف بڑھادیا اور کہا کیا آپ لوگ نہیں کہاتے ہیں

और उसे उनके सामने पेश किया। कहा, "क्या आप खाते नहीं?"

fa-qarrabahū 'ilayhim qāla 'a-lā ta'kulūna

فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ هَذِهِ بِشْرُوهُ بِغْلَامٍ

﴿ ٢٨ ﴾ عَلِيهِمْ

Then he felt a fear of them. They said, 'Do not be afraid!' and they gave him the good news of a wise son.

پھر اپنے نفس میں خوف کا احساس کیا تو ان لوگوں نے کہا کہ آپ ڈریں نہیں اور پھر انہیں ایک
دانشمند فرزند کی بشارت دیدی

फिर उसने दिल में उनसे डर महसूस किया। उन्होंने कहा, "डरिए नहीं।" और उन्होंने उसे एक
जानवान लड़के की मंगल-सूचना दी

fa-'awjasa minhum khifatan qalū lā takhaf wa-bashsharūhu bi-ghulāmin 'alīmin

فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ
 عَجُوزٌ عَقِيمٌ { ٢٩ }

Then his wife came forward crying [with joy]. She beat her face, and said, ‘A barren old woman!’

پہ سن کر ان کی زوجہ شور مچاتی ہوئی آئیں اور انہوں نے منہ پیٹ لیا کہ میں بڑھیا بانجھہ (یہ کیا بات ہے

इसपर उसकी स्त्री (चकित होकर) आगे बढ़ी और उसने अपना मुँह पीट लिया और कहने लगी,
 "एक बूढ़ी बाँझा (के यहाँ बच्चा पैदा होगा)!"

fa-'aqbalati mra'atuhū fī ṣarratin fa-ṣakkat wajhahā wa-qālat 'ajūzun 'aqīmun

قَالُوا كَذَلِكَ قَالَ رَبُّكِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّمَ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ

{ ۳۰ }

They said, 'So has your Lord said. Indeed He is the All-wise, the All-knowing.'

ان لوگوں نے کہا یہ ایسا ہی ہوگا یہ تمہارے پروردگار کا ارشاد ہے وہ بڑی حکمت والا اور ہر چیز کا
جاننے والا ہے

उन्होंने कहा, "ऐसी ही तेरे रब ने कहा है। निश्चय ही वह बड़ा तत्वदर्शी, ज्ञानवान है।"

qālū ka-dhālikī qāla rabbuki 'innahū huwa l-ḥakīmu l-‘alīmu

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾

He said, 'O messengers, what is now your errand?'

ابراهیم علیہ السلام نے کہا کہ اے فرشتو تمہیں کیا مہم درپیش ہے

उसने कहा, "ऐ (अल्लाह के भेजे हुए) दूतों, तुम्हारे सामने क्या मुहिम है?"

qāla fa-mā khaṭbukum 'ayyuḥā l-mursalūna

قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَيْ قَوْمٍ مُّجْرِمِينَ { ٣٢ }

They said, ‘We have been sent toward a guilty people,

انہوں نے کہا کہ ہمیں ایک مجرم قوم کی طرف بھیجا گیا ہے

उन्होंने कहا, "हम एक अपराधी क़ौम की ओर भेजे गए हैं;

qālū 'innā 'ursilnā 'ilā qawmin mujrimīna

لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾

that We may rain upon them stones of clay,

تاكہ ان کے اوپر مٹی کے کھرنچے دار پتھر برسائیں

"ताकि उनके ऊपर मिट्टी के पत्थर (कंकड़) बरसाएँ,

li-nursila 'alayhim hijāratan min ṭīnin

﴿٣٤﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُسْرِفِينَ

marked with your Lord for the profligate.

جن پر پروردگار کی طرف سے حد سے گزر جانے والوں کے لئے نشانی لگی ہوئی ہے

जो आपके रब के यहाँ सीमा का अतिक्रमण करनेवालों के लिए चिन्हित है।"

musawwamatān 'inda rabbika li-l-musrifīna

فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾

So We picked out those who were in it of the faithful,

پھر ہم نے اس بستی کے تمام مومین کو باہر نکال لیا

फिर वहाँ जो ईमानवाले थे, उन्हें हमने निकाल लिया;

fa-'akhrajnā man kāna fīhā mina l-mu'minīna

فَمَا وَجَدْنَا فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِّنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾

but We did not find there other than one house of muslims,

اور وہاں مسلمانوں کے ایک گھر کے علاوہ کسی کو پایا بھی نہیں

किन्तु हमने वहाँ एक घर के अतिरिक्त मुसलमानों (आज़ाकारियों) का और कोई घर न पाया

fa-mā wajadnā fīhā ghayra baytin mina l-muslimīna

وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِّلَّذِينَ يَخَافُونَ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ

{ ٣٧ }

and We have left therein a sign for those who fear a painful punishment.'

اور وہاں ان لوگوں کے لئے ایک نشانی بھی چھوڑ دی جو دردناک عذاب سے ڈرنے والے ہیں

इसके پश्चात हमने وہاँ उन लोगों के लिए एक निशानी छोड़ दी, जो दुखद यातना से डरते हैं

wa-taraknā fīhā 'āyatan li-ladhīna yakhāfūna I-'adhāba I-'alīma

وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَيْ فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ

{ ۳۸ }

And in Moses [too there is a sign]when We sent him to Pharaoh with a manifest authority.

اور موسیٰ علیہ السلام کے واقعہ میں بھی ہماری نشانیاں ہیں جب ہم نے ان کو فرعون کی طرف کھلی ہوئی دلیل دے کر بھیجا

और موسा کے وृत्तान्त में भी (निशानी है) जब हमने फ़िरअौन के पास के स्पष्ट प्रमाण के साथ भेजा,

wa-fī mūsā 'idh 'arsalnāhu 'ilā fir'awna bi-sultānin mubīnin

فَتَوَلَّٰ يٰ بِرُكْبَنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾

But he turned away assured of his might, and said, ‘A magician or a crazy man!’

تو اس نے لشکر کے دم پر منہ موڑ لیا اور کہا کہ یہ جادوگر یا دیوانہ ہے

کਿਨ्तु उसने अपनी शक्ति के कारण मुँह फेर लिया और कहा, "जादूगर है या दीवाना!"

fa-tawallā bi-ruknihī wa-qāla sāhirun 'aw majnūnun

فَأَخَذْنَاهُ وَجْنُودَهُ فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ

{ ٤٠ }

So We seized him and his hosts, and cast them into the sea, while he was blameworthy.

تو ہیم نے اسے اور اس کی فوج کو گرفت میں لے کر دریا میں ڈال دیا اور وہ قابل ملامت تھا ہی

अन्ततः हमने उसे और उसकी सेनाओं को पकड़ लिया और उन्हें गहरे पानी में फेंक दिया, इस दशा में कि वह निन्दनीय था

fa-'akhadhnāhu wa-junūdahū fa-nabadhnāhum fī l-yammi wa-huwa mulīmun

وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾

And in 'Ād when We unleashed upon them a barren wind.

اور قوم عاد میں بھی ایک نشانی ہے جب ہم نے ان کی طرف بانجھہ ہوا کو چلا دیا

और آد مें بھी (تੁम्हारे لیए نਿਸ਼ਾਨੀ ਹੈ) ਜबकਿ हमने उनपर अशुभ वायु चला दी

wa-fī 'ādin 'idh 'arsalnā 'alayhimu r-rīḥa l-'aqīma

مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ إِلَّا جَعَلْتُهُ كَالرَّمِيمِ

{ ٤٢ }

It left nothing that it came upon without making it like decayed bones.

کہ جس چیز کے پاس سے گزر جاتی تھی اسے بوسیدہ ہڈی کی طرح ریزہ ریزہ کر دیتی تھی

वह जिस चीज़ पर से गुज़री उसे उसने जीर्ण-शीर्ण करके रख दिया

mā tadharu min shay'in 'atat 'alayhi 'illā ja'alathu ka-r-ramīmi

وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٤٣﴾

And in Thamūd, when they were told, ‘Enjoy for a while.’

اور قوم ثمود میں بھی ایک نشانی ہے جب ان سے کہا گیا کہ تھوڑے دنوں مزے کرلو

और سमुद्र مें भी (तुम्हारे लिए निशानी है) जबकि उनसे कहा गया, "एक समय तक मज़े कर लो!"

wa-fī thamūda 'idh qīla lahum tamatta'ū ḥattā hīnin

فَعَتُوا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ
 يَنْظَرُونَ {٤٤}

Then they defied the command of their Lord; so the thunderbolt seized them as they looked on.

تو ان لوگوں نے حکم خدا کی نافرمانی کی تو انہیں بجلی نے اپنی گرفت میں لے لیا اور وہ دیکھتے ہی رہ گئے

किन्तु उन्होंने अपने रब के आदेश की अवहेलना की; फिर कड़क ने उन्हें आ लिया और वे देखते रहे

fa-'ataw 'an 'amri rabbihim fa-'akhadhathumu š-šā'iqatu wa-hum yanžurūna

فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ

{ ٤٥ }

So they were neither able to rise up, nor to come to one another's aid.

پھرنہ وہ اٹھنے کے قابل تھے اور نہ مدد طلب کرنے کے لائق تھے

फिर वे न खड़े ही हो सके और न अपना बचाव ही कर सके

fa-mā staṭā 'ū min qiyāmin wa-mā kānū muntaširīna

وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلٍ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
 فَاسِقِينَ {٤٦}

And the people of Noah aforetime. Indeed they were a transgressing lot.

اور ان سے پہلے قوم نوح تھی کہ وہ تو سب ہی فاسق اور بدکار تھے

और इससे पहले नूह की क़ौम को भी पकड़ा। निश्चय ही वे अवज्ञाकारी लोग थे

wa-qawma nūḥin min qablu 'innahum kānū qawman fāsiqīna

وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾

We have built the sky with might, and indeed it is We
who are its expanders.

اور آسمان کو ہم نے اپنی طاقت سے بنایا ہے اور ہم ہی اسے وسعت دینے والے ہیں

आکाश को हमने अपने हाथ के बल से बनाया और हम बड़ी समाई रखनेवाले हैं

wa-s-samā'a banaynāhā bi-'aydin wa-'innā la-mūsi'ūna

وَالْأَرْضَ فَرَشْنَا هَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾

**And the earth We have spread it out, so how excellent
spreaders We have been!**

اور زمین کو ہم نے فرش کیا ہے تو ہم بہترین ہموار کرنے والے ہیں

और धरती को हमने बिछाया, तो हम क्या ही ख़ूब बिछानेवाले हैं

wa-l-'arḍa farashnāhā fa-ni'ma l-māhidūna

وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ

{ ٤٩ }

In all things We have created pairs so that you may take admonition.

اور ہر شے میں سے ہم نے جوڑا بنایا ہے کہ شاید تم نصیحت حاصل کرسکو

और ہم نے हर चीज़ के जोड़े बनाए, ताकि तुम ध्यान दो

wa-min kulli shay'in khalaqnā zawjayni la 'allakum tadhakkarūna

فَرِّوَا إِلَى اللَّهِ صَلَّى إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾

[Say,] ‘So flee toward Allah. Indeed I am a manifest warner to you from Him.

لہذا اب خدا کی طرف دوڑ پڑو کہ میں کھلا ہوا ڈرانے والا ہوں

अतः अल्लाह की ओर दौड़ो। मैं उसकी ओर से तुम्हारे लिए एक प्रत्यक्ष सावधान करनेवाला हूँ

fa-firrū 'ilā llāhi 'innī lakum minhu nadhīrun mubīnun

وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ ۚ إِنِّي لَكُمْ مِّنْهُ نَذِيرٌ
 مُّبِينٌ ﴿٥١﴾

Do not set up another god besides Allah. Indeed I am a manifest warner to you from Him.’

اور خبردار اس کے ساتھ کسی دوسرے کو خدا نہ بنانا کہ میں تمہارے لئے واضح طور پر ڈرانے والا ہوں

और اللّاہ کے ساتھ کوئی دوسرا پूज्य-پ्रभु ن ठहराओ। मैं उसकी ओर से तुम्हारे लिए एक प्रत्यक्ष सावधान करनेवाला हूँ

wa-lā taj‘alū ma‘a llāhi ‘ilāhan ‘ākhara ‘innī lakum minhu nadhīrun mubīnun

كَذَلِكَ مَا أَتَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا قَالُوا
 سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٥٢﴾

So it was that there did not come to those who were before the many apostle but they said, ‘A magician,’ or ‘A crazy man!’

اسی طرح ان سے پہلے کسی قوم کے پاس کوئی رسول نہیں آیا مگر یہ کہ ان لوگوں نے یہ کہہ دیا کہ یہ
 جادوگر ہے یا دیوانہ

इसी तरह उन लोगों के पास भी, जो उनसे पहले गुज़र चुके हैं, जो भी रसूल आया तो उन्होंने
 बस यही कहा, "जादूगर है या दीवाना!"

ka-dhālika mā 'atā lladhīna min qablihim min rasūlin 'illā qālū sāhirun 'aw majnūnun

أَتَوَاصُوا بِهِ جَبْلٌ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٥٣﴾

Did they enjoin this upon one another?! Rather they were a rebellious lot.

کیا انہوں نے ایک دوسرے کو اسی بات کی وصیت کی ہے - نہیں بلکہ یہ سب کے سب سرکش ہیں

ک्या उन्होंने एक-दूसरे को इसकी वसीयत कर रखी है? नहीं, बल्कि वे हैं ही सरकश लोग

'a-tawāṣaw bihī bal hum qawmūn ṭāghūna'

فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَا أَنْتَ بِمَلُومٍ ﴿٥٤﴾

So turn away from them, for you will not be blameworthy.

لہذا آپ ان سے منه موڑ لیں پھر آپ پر کوئی الزام نہیں ہے

अतः उनसे मुँह फेर लो अब तुमपर कोई मलामत नहीं

fa-tawalla 'anhum fa-mā 'anta bi-malūmin

وَذِكْرٌ فَإِنَّ الذِّكْرَيْ تَنْفَعُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥٥﴾

And admonish, for admonition indeed benefits the faithful.

اور یاد دہانی بہر حال کراتے رہے کہ یاد دہانی صاحبانِ ایمان کے حق میں مفید ہوتی ہے

और یاد دیلاتے رہو، ک्योंکि یاد دیلانا ایمان والوں کو لाभ پہنچاتا ہے

wa-dhakkir fa- 'inna dh-dhikrā tanfa 'u l-mu 'minīna

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ﴿٥٦﴾

I did not create the jinn and the humans except that they may worship Me.

اور میں نے جنات اور انسانوں کو صرف اپنی عبادت کے لئے پیدا کیا ہے)

मैंने तो जिन्नों और मनुष्यों को केवल इसलिए पैदा किया है कि वे मेरी बन्दगी करे

wa-mā khalaqtu I-jinna wa-l-'insa 'illā li-ya'budūni

مَا أُرِيدُ مِنْهُمْ مِّنْ رِزْقٍ وَمَا أُرِيدُ أَنْ يُطْعِمُونِ

﴿ ٥٧ ﴾

I desire no provision from them, nor do I desire that they should feed Me.

میں ان سے نہ رزق کا طلبگار ہوں اور نہ یہ چاہتا ہوں کہ یہ مجھے کچھ کھلائیں

ਮैं उनसे कोई रोज़ी नहीं चाहता और न यह चाहता हूँ कि वे मुझे खिलाएँ

mā 'urīdu minhum min rizqin wa-mā 'urīdu 'an yuṭ'imūni

إِنَّ اللَّهَ هُوَ الرَّزَّاقُ ذُو الْقُوَّةِ الْمَتِينُ ﴿٥٨﴾

Indeed it is Allah who is the All-provider, Powerful, All-strong.

بیشک رزق دینے والا، صاحبِ قوت اور زبردست صرف علیہ السلام اللہ ہے

निश्चय ही अल्लाह ही है रोज़ी देनेवाला, शक्तिशाली, दृढ़

'inna Ilāha huwa r-razzāqu dhū l-quwwati l-matīnu

فَإِنَّ الِّذِينَ ظَلَمُوا ذَنُوبًا مِثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَابِهِمْ فَلَا
 يَسْتَعْجِلُونَ { ٥٩ }

Indeed the lot of those who do wrong [now] will be like the lot of their [earlier] counterparts. So let them not ask Me to hasten on [that fate].

پھر ان ظالمن کے لئے بھی ویسے ہی نتائج ہیں جیسے ان کے اصحاب کے لئے تھے لہذا یہ جلدی نہ کریں

अतः जिन लोगों ने ज़ुल्म किया है उनके लिए एक नियत पैमाना है; जैसा उनके साथियों का नियत पैमाना था। अतः वे मुझसे जल्दी न मचाएँ!

*fa-’inna li-ladhīna ẓalamū dhanūban mithla dhanūbi ’aṣḥābihim fa-lā
 yasta ’jilūni*

فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ يَوْمِهِمُ الَّذِي
 يُوعَدُونَ ﴿٦٠﴾

Woe to the faithless for the day they are promised!

پھر کفار کے لئے اس دن ویل اور عذاب ہے جس دن کا ان سے وعدہ کیا جا رہا ہے

अतः इनकार करनेवालों के लिए बड़ी खराबी है, उनके उस दिन के कारण जिसकी उन्हें धमकी दी जा रही है

fa-waylun li-ladhīna kafarū min yawmihimu lladhī yū 'adūna

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِ مُحَمَّدٍ

O' Allāh send Your blessings on Muhammad
and the family of Muhammad.

اے اللہ! رحمت فرما محمد وآل(ع) محمد پر

ऐ अल्लाह मुहम्मद और आले मुहम्मद पर अपनी सलामती रख

allahumma salli `ala muhammadin wa ali muhammadin

Please recite
Sūra E Fātiḥa
for
ALL MARHUMEEN

For any errors / comments please write to: rehanL@hotmail.com

Kindly recite Sura E Fatiha for Marhumeen of all those who have worked towards making this small work possible.